

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
spółki komandytowej w G.

przeciwko M. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 lipca 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt I AGa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca A. Sp. z o.o. Sp. k. w G. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Wskazała, że naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego wskazuje na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej „(...) bowiem było – w okolicznościach sprawy – oczywiście błędne, a poprzez to doprowadziło do tego, że zaskarżony wyrok jest nieprawidłowy.”. Zdaniem skarżącej, przesłanki „(...) regulujące odstąpienie od umowy oraz możliwość w związku z tym nałożenia kary umownej” zostały spełnione.

Zgodnie z utrwalonym poglądem, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Ciężar wykazania, że taka sytuacja miała miejsce w okolicznościach sprawy obciąża stronę skarżącą, która powinna wyjaśnić – w drodze zwartego jurydycznego wyводу – dlaczego sąd *meriti* naruszył prawo i dlaczego naruszenie to doprowadziło do wydania oczywiście wadliwego wyroku.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca ograniczyła się do ogólnikowych wywodów, według których wyrok Sądu Apelacyjnego zapadł z „oczywistym” i „rażącym” naruszeniem przepisów prawa. We wniosku nie wyjaśniono, na czym naruszenie to miało polegać, a jedynym przepisem przywołanym we wniosku był art. 491 § 1 k.c., który został wskazany jako „podstawowy zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego”, co należało uznać za oczywiście niewystarczające z punktu widzenia założeń przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podkreślenia wymagało, że na etapie orzekania w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy bierze pod uwagę wyłącznie wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie, będący – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębnym i samodzielny wymaganiem konstrukcyjnym skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Ocena zasadności podstaw kasacyjnych i wypełniających je zarzutów ma charakter następczy i jest uwarunkowana uprzednim pozytywnym rozstrzygnięciem w przedmiocie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych). Do zadań Sądu Najwyższego nie należy w związku z tym poszukiwanie argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołuje ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, niepubl., i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17, niepubl.).

Sąd Apelacyjny poddał analizie korespondencję stron na etapie poprzedzającym naliczenie przez powódkę kary umownej, dostrzegając, że pismo powódki z dnia 6 maja 2019 r. nie zawierało zagrożenia, iż bezskuteczny upływ określonego terminu będzie uprawniać do odstąpienia od umowy przez sprzedawcę, lecz wskazywało na to, iż dalsza bierna postawa kupującego zostanie zakwalifikowana jako odstąpienie od umowy przez kupującego. Z tych powodów Sąd uznał, że powódka nie była uprawniona do odstąpienia od umowy, skoro uprzednio nie wyznaczyła terminu do spełnienia świadczenia z zagrożeniem, że po

jego bezskutecznym upływie od umowy odstąpi (art. 491 § 1 k.c.). Wywody wniosku – w zestawieniu z wiążącą Sąd Najwyższy podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) – nie pozwalały uznać tego stanowiska za błędne w stopniu oczywistym i elementarnym.

Uzupełniając należało zwrócić uwagę, że sformułowany w podstawach skargi zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. zmierzał do podważenia oceny dowodów dokonanej przez Sąd Apelacyjny, co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne. Odmienny pogląd wyrażony w tym aspekcie w powołanym w skardze wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2001 r., I PKN 352/00, OSNP 2003, nr 2, poz. 39, utracił aktualność po wejściu w życie art. 398³ § 3 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 i art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]